

کد کنترل

306

A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمکز) - سال ۱۴۰۰

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۹۹/۱۲/۱۵

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

رشته آب و هواشناسی - (کد ۲۱۰۷)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: - روش تحقیق در جغرافیا - تکنیک‌های آب و هواشناسی - آب و هواشناسی عمومی و ایران	۸۰	۱	۸۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

- ۱ در کدام روش تحقیق، امکان دخل و تصرف متغیرها توسط محقق وجود دارد؟
- (۱) اکتشافی (۲) آزمایشی (۳) پیمایشی (۴) میدانی
- ۲ شناسایی رفتارها و انگیزه ها در بین افراد جامعه یا گروه های تشکیل دهنده براساس اطلاعات و داده های پیمایشی و برقراری ارتباط بین متغیرهای مختلف به کدام نوع تحقیق اشاره دارد؟
- (۱) ژرفانگر (۲) موردی (۳) زمینه یاب (۴) تحلیل محتوا
- ۳ کدام گزینه جزء طبقه بندی متغیرها براساس «ازش» است؟
- (۱) دو وجهی (۲) دو گزینه ای (۳) تعديل کننده (۴) زمینه ای
- ۴ کدام گزینه از ویژگی های یک فرضیه خوب است؟
- (۱) امکان آزمون با روش های آماری (۲) متفاوت بودن با نتایج تحقیقات قبلی (۳) عام بودن و غیرقابل حمل بر مصداق خاص (۴) داشتن قابلیت حذف حقایق نامربوط با مسئله تحقیق
- ۵ کدام روش با ترکیب جنبه هایی از مرور ادبیات و تحلیل داده های ثانویه و ارزیابی کمی یافته ها صورت می گیرد و یافته ها به طور مستقیم با تحقیق دیگر قابل مقایسه است؟
- (۱) تحلیل محتوا (۲) تحلیل کانونی (۳) فراتحلیل (۴) فرافکنایه
- ۶ پژوهش های آمیخته براساس کدام دیدگاه فلسفی انجام می شوند؟
- (۱) انتقادی (۲) پراغماتیسم (۳) تفسیر گرایی (۴) اثبات گرایی
- ۷ وقni در آزمون t گروه های جفتی فرض می شود که تفاوت معناداری بین قبل و بعد وجود ندارد، کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) نمونه ها مستقل از هم نیستند. (۲) مقادیر با میانگین فاصله دارند. (۳) میانگین از صفر دور می شود. (۴) مقادیر حول میانگین یکسانی توزیع می شوند.
- ۸ کدام گزینه در برآورد ویژگی های جامعه آماری (N) از طریق جامعه نمونه (n) کاربردی تر است؟
- (۱) خطای استاندارد میانگین نمونه (۲) خطای استاندارد میانگین جامعه آماری (۳) انحراف استاندارد نمونه
- ۹ نظریه هایی که به واسطه آن حوادث پیچیده براساس حوادث ساده تبیین می شوند چه نام دارند؟
- (۱) صوری (۲) تقلیلی (۳) تجریدی (۴) قیاسی
- ۱۰ در روش های نمونه گیری، نمونه وضعی بر چه اساسی انتخاب می شود؟
- (۱) استقرار در یک مکان واحد در دو زمان متفاوت (۲) افراد مورد مطالعه در دسترس محقق (۳) تعداد نمونه مشخص شده و دستورالعمل های تعیین شده (۴) تجربه شخصی محقق یا تجربه دیگران

- ۱۱ در صورتی که محقق بخواهد تفاوت معنی‌داری بین میانگین دو گروه مورد مطالعه نرمال را بسنجد، از کدام تکنیک استفاده می‌کند؟
- ۱) آزمون استیوینت - t
 - ۲) آزمون فیشر - F
 - ۳) آزمون من - ویتنی
 - ۴) رگرسیون خطی
- ۱۲ وجود تعامل دوسویه بین پژوهشگر و موضوع مورد پژوهش از جمله نقدهای مطرح شده در کدام رویکرد روش‌شناسی است؟
- ۱) آمیخته
 - ۲) اثبات‌گرا
 - ۳) تفسیری
 - ۴) هرمنوتیک
- ۱۳ کدام یک از انواع تحلیل گفتمان از لحاظ نظری و روش‌شناسی از سطح «توصیف متون» به سطح «تبیین» ارتقا می‌یابد؟
- ۱) انتقادی
 - ۲) اجتماعی
 - ۳) تفسیری
 - ۴) سیاسی
- ۱۴ ناسازگار بودن طبقه‌ها، شرط استفاده از کدام مقیاس اندازه‌گیری است؟
- ۱) نسبی
 - ۲) رتبه‌ای
 - ۳) فاصله‌ای
 - ۴) اسمی
- ۱۵ کدام گزینه بیانگر مفهوم روانی ابزار سنجش است؟
- ۱) اعتبار، دقت و اعتمادپذیری تحقیق
 - ۲) کسب نتایج مشابه در زمان و مکان دیگر
 - ۳) سنجش مقیاس و محتوای ابزار، متغیرها و موضوع پژوهش
 - ۴) خاصیت تکرارپذیری در سنجش متغیر و صفت
- ۱۶ کدام متغیرها به ترتیب مقیاس‌های «نسبی، فاصله‌ای، اسمی» را نشان می‌دهند؟
- ۱) ملیت - زمان - وزن
 - ۲) زمان - دما - جنسیت
 - ۳) ملیت - مذهب - قد
 - ۴) قد - جنسیت - وزن
- ۱۷ کدام معیار در تعیین حجم نمونه با روش کوکران مورد استفاده قرار می‌گیرد؟
- ۱) انحراف معیار، روش اندازه‌گیری، واحد تحلیل
 - ۲) سطح خطا، نوع داده‌ها، روش اندازه‌گیری
 - ۳) واریانس جامعه، دقت اندازه‌گیری، حجم جامعه
 - ۴) سطح خطا
- ۱۸ در تحقیقات علمی، انواع فرضیه‌ها براساس روابط بین متغیرها کدام است؟
- ۱) رابطه، تفاوت، تأثیر
 - ۲) آزمایشی، غیرآزمایشی، کنترل
 - ۳) جهت‌دار، بدون جهت، خنثی
 - ۴) تحقیق، پوچ، صفر
- ۱۹ در تحقیقات موردي، کدام روش گردآوری داده‌ها، قطعیت بیشتری دارد؟
- ۱) مصاحبه
 - ۲) مشاهده
 - ۳) پرسشنامه باز
 - ۴) پرسشنامه بسته
- ۲۰ کدام یک از روش‌های نمونه‌گیری، شکل اصلاح شده نمونه‌گیری تصادفی ساده است؟
- ۱) خوش‌های
 - ۲) طبقه‌ای
 - ۳) هدفمند
 - ۴) منظم
- ۲۱ کدام نوع از مدل‌های آب و هوایی برای آزمون و صحت‌سنجی به داده‌های واقعی از برداشت‌های میدانی نیاز اساسی دارند؟
- ۱) خرد مقیاس
 - ۲) متوسط مقیاس
 - ۳) منطقه محدود
 - ۴) گردش عمومی جو
- ۲۲ کد هواشناسی VV نشان‌دهنده کدام وضعیت هوا است؟
- ۱) نوع ابر
 - ۲) مقدار ابرناکی
 - ۳) میزان دید افقی
 - ۴) وضعیت هوای گذشته
- ۲۳ در یک تصویر ماهواره‌ای کدام اصلاحات توسط محقق باید انجام شود؟
- ۱) رادیومتریک
 - ۲) هندسی
 - ۳) اتمسفری
 - ۴) اتمسفری و هندسی

- ۲۴- پرکاربردترین مدل جوی سیارهای در مطالعات آب و هوایی ایران کدام است؟
- NCAR/CSM (۴) HadCM3 (۳) CSIRO (۲) CGCM1 (۱)
- ۲۵- کدام عنصر جوی بیشترین چالش و عدم قطعیت را در مدل‌های آب و هوایی دارد؟
- (۱) رطوبت (۲) دمای باد (۳) بارش (۴)
- ۲۶- اصل شرایط پایستاری در کدام‌یک از مدل‌های آب و هوایی حاکم است؟
- (۱) منطقه‌ای (RegCM) (۲) آزمایشگاهی (LSM) (۳) منطقه محدود (LAM) (۴) سیارهای آب و هوایی (GCM)
- ۲۷- کدام مدل جوی منطقه‌ای به وسیله مرکز هدایتی سازمان هواسنایی انگلیس طراحی شده است؟
- PRECIS (۴) RegCM (۳) TAPM (۲) WRF (۱)
- ۲۸- تصاویر کدام ماهواره برای برآورد خشکسالی مناسب‌تر است؟
- AVHHR (۴) LANDSAT (۳) MODIS (۲) GRACE (۱)
- ۲۹- ارتفاع ماهواره خورشیدآهنگ و زمین‌آهنگ به ترتیب (از راست به چپ) چند کیلومتر است؟
- (۱) ۳۶۰۰ و ۸۰۰ (۲) ۳۶۰۰ و ۸۰۰ (۳) ۳۶۰۰۰ و ۸۰۰ (۴) ۳۶۰۰۰ و ۸۰۰
- ۳۰- چنانچه هدف بررسی تغییرات درجه حرارت در یک منطقه با حذف اثر عامل ارتفاع از سطح دریا و ناهمواری جهت شبیه‌سازی اقلیمی باشد، کدام مدل مناسب‌تر است؟
- RegCM (۲) MMS (۱)
- ۳۱- در چه صورت از همبستگی گشتاوری پیرسون استفاده می‌شود؟
- (۱) توزیع غیرخطی باشد. (۲) هر دو متغیر توزیع نرمال داشته باشند.
- (۳) پراکندگی نمرات در هر دو متغیر یکسان نباشد. (۴) یکی از متغیرها حداقل مقیاس فاصله‌ای داشته باشد.
- ۳۲- در تحلیل عاملی از کدام روش برای انتخاب متغیر مناسب استفاده می‌شود؟
- KMO (۴) بارتلت (۱) هتلینگ (۲) ماتریس همبستگی (۳)
- ۳۳- در مطالعات آب و هواسنایی بهترین توزیع برای برازش متغیر سرعت باد کدام است؟
- (۱) لوگ نرمال (۲) نرمال (۳) گاما (۴) ویبول
- ۳۴- کدام مؤلفه نخستین بار مدل سازی شد؟
- (۱) ابر (۲) دما (۳) بارش (۴) جو
- ۳۵- معیار اصلی شناسایی جبهه در روی نقشه‌های هوایی کدام است؟
- (۱) تغییر جهت باد در دو طرف جبهه (۲) کاهش تدریجی دما در دو طرف جبهه (۳) تغییر ناگهانی رطوبت در دو طرف جبهه (۴) انحنای پیداکردن منحنی‌های هم‌فشار در دو جهت مخالف

- ۴۹- نخستین و ساده‌ترین مدل‌های آب و هوایی که شناخت پایه‌ای از سامانه آب و هوا را میسر می‌کنند، کدام است؟
 ۱) رئوژیمیابی
 ۲) آماری - دینامیکی (SDM)
 ۳) تابشی - همرفتی (RCMs)
 ۴) ترازمندی انرژی (EBM)
- ۵۰- مفهوم نظریه آشوب در علوم جوی چیست؟
 ۱) تغییرات کوچک در سامانه آشوبمند مثل جو ممکن است موجب تغییرات شدید در دستگاه اقلیمی شوند.
 ۲) تغییرات بزرگ و پیچیده در سامانه آشوبناک جو منجر به پدیده تغییر اقلیم می‌شوند.
 ۳) تغییرات کوچک در فشار جوی تأثیری در گردش عمومی جو ندارند.
 ۴) تغییرات در سامانه‌های جو سامانمند و خودتنظیم هستند.
- ۵۱- کدام مورد بیانگر دمایی است که در آن، هوا بدون وارد کردن بخار آب و فقط از طریق سرد کردن بخار آب، اشباع می‌شود؟
 ۱) نقطه شبنم
 ۲) نقطه تعادل ویژه
 ۳) نقطه رطوبت ویژه
 ۴) نقطه نسبت اختلاط
- ۵۲- پرفشار جنب حاره‌ای به وجود آورنده گرما و خشکی تابستانه کل ایران چه نام دارد؟
 ۱) آزور
 ۲) گنگ
 ۳) قراقتان
 ۴) جنب حاره غرب آسیا (خاورمیانه)
- ۵۳- کدام عنصر جوی حساسیت‌پذیری بیشتری نسبت به تغییرات اقلیمی دارد؟
 ۱) بارش
 ۲) رطوبت
 ۳) دما
 ۴) فشار
- ۵۴- بارش‌های سیلابی غرب ایران اغلب تحت تأثیر کدام مورد جوی شکل می‌گیرند؟
 ۱) جبهه قطبی
 ۲) امواج بلند سودانی
 ۳) سامانه‌های بندالی
 ۴) چرخدندهای مدیترانه‌ای
- ۵۵- در یک سردچال بالایی، بیشترین ریزش‌های جوی در کدام قسمت آن رخ می‌دهد؟
 ۱) شرق سردچال در منطقه همگرایی
 ۲) غرب سردچال در منطقه همگرایی
 ۳) غرب سردچال در منطقه واگرایی
- ۵۶- کدام مورد، علت گرم بودن هوا در خوزستان است؟
 ۱) پرفشار آزور
 ۲) نفوذ هوای گرم عربستان
 ۳) عرض جغرافیایی پایین
 ۴) پایین بودن ارتفاعات منطقه
- ۵۷- علت افزایش سرعت بادهای غربی در بالای جبهه قطبی چیست؟
 ۱) وجود سیکلون
 ۲) کمبود اصطحکاک
 ۳) اختلاف حرارتی زیاد
- ۵۸- کدام عامل سبب سرمایش بیش از حد ایران در فصل زمستان می‌شود؟
 ۱) دوری از دریا
 ۲) گردش عمومی هوا
 ۳) وزش بادهای بسیار سرد
 ۴) تشکیل الگوی پرفشار
- ۵۹- بر پایه کدام قانون، مقدار تابش دریافتی به وسیله واحد سطح زمین با کسینوس زاویه بتا یا سینوس زاویه H مرتبط است؟
 ۱) کسینوس لامبرت
 ۲) جابه‌جایی وین
 ۳) استفان بولتزمان
 ۴) کرشف
- ۶۰- سیکلون‌های شمال ایران مقدار بارش بیشتری تولید می‌کنند یا سیکلون‌های جنوب ایران و علت آن چیست؟
 ۱) سیکلون‌های جنوب ایران، دمای بالای منطقه و بالاتر بودن ظرفیت پذیرش رطوبت
 ۲) سیکلون‌های شمال ایران، دسترسی بیشتر به رطوبت و پایین‌تر بودن ظرفیت پذیرش رطوبت
 ۳) سیکلون‌های شمال ایران، دمای پایین‌تر منطقه و پایین‌تر بودن ظرفیت پذیرش رطوبت
 ۴) سیکلون‌های جنوب ایران، دسترسی بیشتر به رطوبت و بالاتر بودن ظرفیت پذیرش رطوبت

- ۶۱- کدام مورد عامل اصلی آمیزش مؤثر و مبادله جرم، گرما و اندازه حرکت در لایه مرزی است؟
 ۱) وزش باد ۲) رطوبت هوا ۳) تلاطم و آشفتگی ۴) ناهمواری سطح
- ۶۲- کدام مورد مهم‌ترین دلیل وقوع بیشترین فراوانی روزهای بارشی در شمال ایران است؟
 ۱) نزدیکی به منابع رطوبتی ۲) فراوانی بیشتر موج‌های کوتاه
 ۳) توپوگرافی ۴) فراوانی بیشتر سیکلون‌های سطح زمین
- ۶۳- کدام مورد بیانگر تفاوت تابش خورشید و تابش زمین است؟
 ۱) بیشترین شدت تابش خورشید در باند مرئی ولی بیشترین تابش زمین در باند مادون قرمز است.
 ۲) بیشترین شدت تابش زمین در باند مرئی و بیشترین تابش خورشید در باند مادون قرمز است.
 ۳) برگشت تابش خورشید از سطح زمین به دمای آن و برگشت تابش زمین به صافی آن بستگی دارد.
 ۴) کمترین شدت تابش زمین در طول موج بلند و کمترین شدت تابش خورشید در باند مرئی می‌باشد.
- ۶۴- عامل تغییرات نصف‌النهاری بارندگی سالانه در شرق و غرب خزر چگونه است؟
 ۱) هسته بارش در غرب بیشتر از ساحل و در کوه کمتر است.
 ۲) هسته بارش در غرب کمتر از ساحل و در کوه بیشتر است.
 ۳) هسته بارش در شرق کمتر از ساحل و در کوه بیشتر است.
 ۴) هسته بارش در شرق بیشتر از ساحل و در کوه کمتر است.
- ۶۵- کدام گزینه در مورد «چرخندها» و «واچرخندها» درست است؟
 ۱) گسترش افقی واچرخندها در مراحل آخر توسعه کمتر از چرخندها است.
 ۲) گسترش افقی واچرخندها در مراحل آخر توسعه بیشتر از چرخندها است.
 ۳) گسترش عمودی واچرخندها در مراحل آخر توسعه بیشتر از چرخندها است.
 ۴) گسترش عمودی واچرخندها در مراحل آخر توسعه کمتر از چرخندها است.
- ۶۶- سیکلون‌ها یا توفان‌های حاره‌ای در کدام منطقه ایران قابل وقوع هستند؟
 ۱) سواحل شمال ۲) غرب خلیج فارس
 ۳) نواحی مرکزی ایران ۴) سواحل اقیانوس هند در جنوب شرق
- ۶۷- کدام مورد بیانگر «میزان انحراف بارندگی سالانه هر ناحیه‌ای از میانگین دراز مدت آن» است؟
 ۱) رژیم بارندگی ۲) شدت بارندگی ۳) میانگین بارندگی ۴) تغییرپذیری بارندگی
- ۶۸- مقایسه میزان رطوبت مطلق و رطوبت نسبی بین نواحی مرتفع و پست ایران گویای کدام حالت است؟
 ۱) در نواحی مرتفع رطوبت مطلق بالاتر اما رطوبت نسبی کمتر از نواحی پست است.
 ۲) در نواحی مرتفع رطوبت مطلق کمتر اما رطوبت نسبی بالاتر از نواحی پست است.
 ۳) در نواحی پست رطوبت مطلق کمتر اما رطوبت نسبی بالاتر از نواحی مرتفع است.
 ۴) در نواحی پست هر دو رطوبت مطلق و نسبی پایین‌تر از نواحی مرتفع است.
- ۶۹- نسبت تابش رسیده به سطح زمین به انرژی تابشی در بالای جو در کدام منطقه کمتر است و مهم‌ترین علت تفاوت این نسبت در دو منطقه کدام است؟
 ۱) اقیانوس‌های نواحی استوایی، وجود عامل صعود ۲) اقیانوس‌های نواحی استوایی، رطوبت زیاد جو
 ۳) اقیانوس‌های جنوب حاره، نبود عامل صعود ۴) اقیانوس‌های جنوب حاره، رطوبت کم جو

- ۷۰- رطوبت دریای مدیترانه از چه طریقی به ایران می‌رسد؟
- ۱) توسط سامانه‌های فشار سطح زمین مانند چرخندها و واچرخندها
 - ۲) توسط بادهای سطح زمین و از طریق گذرگاه‌های کوهستانی
 - ۳) توسط بادهای غربی در سطوح ۵۰۰ تا ۸۰۰ هکتار پاسکال
 - ۴) توسط بادهای غربی در سطوح ۶۰۰ تا ۲۰۰ هکتار پاسکال
- ۷۱- کدام نوع بلوکینگ از نظر ریخت‌شناسی شبیه حرف «S» است؟
- ۱) رکس
 - ۲) دوقطبی
 - ۳) بریده کم‌فشار
 - ۴) حلقه آتش جریان‌شکن
- ۷۲- تأثیر «آل نینو» بر اقلیم کدام مناطق ایران بیشتر و بازتر است؟
- ۱) جنوب شرق
 - ۲) شمال و شمال غرب
 - ۳) غرب
 - ۴) جنوب و جنوب غرب
- ۷۳- موقعیت جغرافیایی به عنوان یک عامل محلی، روی کدام ویژگی آب و هوای تأثیرگذار است؟
- ۱) ناهمواری
 - ۲) جهت تابش
 - ۳) ترکیبات جو
 - ۴) زاویه تابش
- ۷۴- ناهمواری‌ها از کدام طریق در مقدار انرژی رسیده به سطح زمین اثر می‌گذارند؟
- ۱) زاویه تابش - عرض جغرافیایی - فصل سال
 - ۲) کاهش ضخامت جو - غلظت گازهای جو
 - ۳) تغییرات لایه تروپوسفر - عرض جغرافیایی - غلظت گازهای جو
 - ۴) کاهش ضخامت جو - دوری و نزدیکی به دریا - طول روز
- ۷۵- طی دوره سرد نیمکره شمالی، جابه‌جایی عمودی و افقی مراکز پرفشار جنب حاره‌ای در سطح زمین چگونه است؟
- ۱) مرز پایینی پرفشار به سطح زمین نزدیک شده و به سمت شمال غرب مرکز فعالیت خود جابه‌جا می‌شود.
 - ۲) مرز پایینی پرفشار از سطح زمین فاصله گرفته و به سمت شمال غرب مرکز فعالیت خود جابه‌جا می‌شود.
 - ۳) مرز پایینی پرفشار به سطح زمین نزدیک شده و به سمت جنوب شرق مرکز فعالیت خود جابه‌جا می‌شود.
 - ۴) مرز پایینی پرفشار از سطح زمین فاصله گرفته و به سمت جنوب شرق مرکز فعالیت خود جابه‌جا می‌شود.
- ۷۶- شدیدترین نوسان روزانه دما در کدام نواحی و به چه دلیلی رخ می‌دهد؟
- ۱) سواحل دریای خزر - ابرناکی هوا
 - ۲) نواحی مرکزی ایران - خشک بودن هوا
 - ۳) نواحی کوهستانی - شبیب زیاد منطقه
 - ۴) نواحی بیابانی - پایین بودن ظرفیت گرمایی خاک
- ۷۷- در کدام نوع بندال (بلوکینگ) هوای مرکزی سامانه پرفشار بسیار پایدارتر شده اما همراه با پدیده همرفت و توفان تندری است؟
- ۱) رکس
 - ۲) بریده پرفشار
 - ۳) امگایی شکل
 - ۴) شارش شکافته شده
- ۷۸- کدام پدیده از عوامل صعود بارش‌های ایران فقط در فصل پاییز آن هم در سواحل جنوبی و غربی دریای خزر دیده می‌شود؟
- ۱) صعود مکانیکی
 - ۲) همرفت دامنه‌ای
 - ۳) همرفت وزشی
 - ۴) سیکلون‌های سطح زمین
- ۷۹- زمانی که یک مرکز پر ارتفاع روی یک مرکز کم ارتفاع قرار می‌گیرد، امکان تشکیل کدام نوع بلوکینگ ایجاد می‌شود؟
- ۱) رکس
 - ۲) امگایی
 - ۳) دوقطبی
 - ۴) حلقة آتشین
- ۸۰- نقش اغتشاشات سطح بالا در صعود رطوبت برای ایجاد بارش در کدام فصل غلبه دارد؟
- ۱) بهار
 - ۲) تابستان
 - ۳) پاییز
 - ۴) زمستان